

SAYLE

Sårbarhedsundersøgelser 2008/09
på gymnasiale uddannelser i
regionerne Syddanmark og Midtjylland

Sårbarhedsundersøgelser 2008/09

Center for Selvmordsforskning har i 2008/09 gennemført en række spørgeskemaundersøgelser blandt elever på gymnasiale uddannelser i regionerne Syddanmark og Midtjylland.

Undersøgelsen har til formål at afdække sårbare unge blandt de udspurgte elever.

I dette materiale præsenteres de kriterier, der i denne undersøgelse ligger til grund for vurderingen af sårbarhed samt foreløbige resultater fra selve undersøgelsen.

De sårbare unge, som har navngivet deres besvarelse i undersøgelsen, får tilbudt et Travellers-kursusforløb. Der skal dog være min. 5 elever i denne gruppe på skolen, for at vi kan etablere et kursusforløb.

Venlig hilsen

Center for Selvmordsforskning
Søndergade 17, 5000 Odense
www.selvmordsforskning.dk
66 13 88 11 – info@cfsmail.dk

CFS

Sårbarhedstemaer

- Tilbud om Travellers

Ved score i ét af følgende temaer betegnes personen som sårbar:

- A. Skoleskift
- B. Trivsel, egenvurdering
- C. Følelser, selvværd
- D. Livsbegivenheder, oplevelser
- E. Behov for hjælp
- F. Overvejede selvskade
- G. Forsøgt selvskade
- H. Spiseforstyrrelse

Hvis sårbar, kan personen tilbydes et Travellers-forløb

A. Skoleskift

- har inden for de sidste 5 år gået på 7 eller flere skoler

11. Hvor mange skoler har du gået på de sidste 5 år?

- 1-3 skoler
- 4-6 skoler
- 7-9 skoler
- 10 eller flere skoler

Har muligvis flyttet ofte: Ustabil skolegang, vanskeligt at skabe netværk og stabil vennekreds. Betegnes som sårbar (Pauline Dickinson, NZ). CFS

B. Trivsel, egenvurdering

- har det meste af tiden i et halvt år eller længere ikke haft det godt med sig selv

20. Har du det godt med dig selv det meste af tiden?

- Nej
- Ja

21. Hvor længe har du ikke haft det godt?

- 1 uge
- 1 måned
- 3 måneder
- 1/2 år
- I længere tid

Personer, der ikke har haft det godt med sig selv $\geq 1/2$ år, betegnes som sårbare.

C. Følelser, selvværd

- har scoret mindst 40 på Weinberger Adjustment Inventory Scale (WAI)

64. Hvordan har du det? (1)	Forkert	Delvist forkert	Ved ikke	Delvist rigtigt	Rigtigt
Jeg er ikke særlig sikker på mig selv	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Jeg tænker ofte på mig selv som en glad person	☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1
Jeg kan ikke særlig godt lide mig selv	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Jeg er typen, som har en masse sjov	☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1
Jeg bekymrer mig for meget om uvigtige ting	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Jeg føler mig ofte trist og ulykkelig	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Jeg føler mig oftest som den person, jeg gerne vil være	☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1

65. Hvordan har du det? (2)	Aldrig	Sjældent	Af og til	Ofte	Næsten altid
Jeg er i så dårligt humør, at jeg bare har lyst til at lave ingenting	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Jeg føler mig ensom	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
I de sidste år har jeg følt mig mere nervøs eller bekymret, end jeg behøver at være	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Jeg føler mig nervøs eller bange for, at ting ikke bliver, som jeg gerne vil have dem til at være	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Jeg føler mig meget glad	☐ 5	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1

Følelser, selvværd (WAI): Minimum score: 12.

Ved ≥ 40 betegnes personen som sårbar (Pauline Dickinson).

CFS

D. Livsbegivenheder, oplevelser

- har scoret mindst 4 på "Meget negativt" i Life Events Scale (LES)

19. Har du inden for det sidste år oplevet følgende? <i>Hvis ja, kryds af hvordan det har berørt dig.</i>	Nej	Ja	Positivt	Ikke berørt	Lidt negativt	Noget negativt	Meget negativt
At du er flyttet fra et andet land	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At du har flyttet hus/bolig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At dine forældre er blevet skilt eller er flyttet fra hinanden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At en, som står dig nær, er død	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Alvorlig sygdom eller ulykke hos en, som står dig nær	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At du har mistet et vigtigt venskab	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At du og din kæreste har slået op	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At du har været alvorlig syg eller i en alvorlig ulykke	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At du har vanskeligheder med skolen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At du har problemer med penge derhjemme	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At du er blevet nedgjort	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At du har fået racistiske bemærkninger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At du har fået en advarsel eller er blevet sendt hjem	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At du har flyttet skole	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At du er blevet mobbet (f.eks. via mobil)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andet (Hvis ja, skriv)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Livsbegivenheder (LES): Ved ≥ 4 Meget negativt betegnes personen som sårbar (Pauline Dickinson).

E. Behov for hjælp

- har inden for det sidste år haft brug for professionel hjælp på grund af alvorlige personlige, følelsesmæssige eller psykiske problemer

23. Har du i det sidste års tid haft alvorlige personlige, følelsesmæssige eller psykiske problemer?

Nej

Ja

24. Havde du brug for professionel hjælp? (f.eks. læge, socialrådgiver, psykolog, psykiater, telefonrådgivning)

Nej

Ja

*Definitionen på sårbarhed i forskningsprojektet **Unge (mis)trivsel** er følgende: "Unge, der inden for det sidste års tid har haft alvorlige, personlige, følelsesmæssige eller psykiske problemer, hvor de følte, de havde brug for professionel hjælp." (Zøllner, 2002)*

CFS

F. Overvej et selvskade

- har inden for det sidste år overvejet at skade sig selv én eller flere gange

28. Har du nogensinde alvorligt tænkt på at skade dig selv, uden at gennemføre det? (f.eks. overdosis piller/medicin eller snitte i dig selv)

- Nej
- Ja, en enkelt gang
- Ja, flere gange

29. Hvornår var det?

- Inden for den sidste måned
- 1-3 måneder siden
- 4-6 måneder siden
- Mellem 1/2 og 1 år siden
- Mere end 1 år siden

30. Hvornår var sidste gang?

- Inden for den sidste måned
- 1-3 måneder siden
- 4-6 måneder siden
- Mellem 1/2 og 1 år siden
- Mere end 1 år siden

Ved overvejelser om selvskade inden for det sidste år betegnes en person som sårbar.

G. Forsøgt selvskade

- har nogensinde forsøgt at skade sig selv én eller flere gange

36. Har du nogensinde forsøgt at skade dig selv?
(f.eks. overdosis piller/medicin eller snittet i dig selv)

- Nej
- Ja, en enkelt gang
- Ja, flere gange

Sårbarhed **kan** føre til selvskade.

H. Spiseforstyrrelse

- har scoret mindst 2 på SCOFF-skalaen og har ≥ 30 på WAI

	Nej	Ja
16. Vil du sige, at mad dominerer dit liv?	☐ 0	☐ 1
17. Har du inden for det seneste år:	Nej	Ja
Været bekymret, fordi du har mistet kontrollen over hvor meget du spiser?	☐ 0	☐ 1
Ment at du var tyk, selvom andre sagde, at du var for tynd?	☐ 0	☐ 1
Jævnligt spist meget mad, når du har oplevet svære situationer?	☐ 0	☐ 0
Kastet op med vilje, når du har følt dig overmæt?	☐ 0	☐ 1
Tabt dig mere end 6 kg i løbet af 3 måneder?	☐ 0	☐ 1

SCOFF-skala til screening for spiseforstyrrelser.

Ved SCOFF ≥ 2 samt WAI ≥ 30 betegnes en person som sårbar.

CFS

Foreløbige resultater fra SAYLE-undersøgelser på gymnasiale uddannelser i to regioner 2008/09

Inst.	Klasser	Screenede	Dreng	Piger	Sårbare						Travellers					
					Dreng	%	Piger	%	I alt	%	Dreng	%	Piger	%	I alt	%
Midtjylland																
1	3 kl	62	25	37	11	44%	25	68%	36	58%	0	0%	2	5%	2	3%
2	3 kl	78	61	17	10	16%	6	35%	16	21%	4	7%	1	6%	5	6%
3	3 kl	75	62	13	16	26%	7	54%	23	31%	2	3%	1	8%	3	4%
4	3 kl	71	24	47	1	4%	21	45%	22	31%	0	0%	5	11%	5	7%
5	11 kl	225	114	111	24	21%	46	41%	70	31%	2	2%	16	14%	18	8%
MJ	I alt	511	286	225	62	22%	105	47%	167	33%	8	3%	25	11%	33	6%
Syddanmark																
1	16 kl	354	125	229	24	19%	102	45%	126	36%	4	3%	48	21%	52	15%
2	6 kl	144	58	86	5	9%	28	33%	33	23%	3	5%	9	10%	12	8%
3	10 kl	180	86	94	12	14%	38	40%	50	28%	2	2%	6	6%	8	4%
4	8 kl	97	82	15	19	23%	10	67%	29	30%	8	10%	7	47%	15	15%
SDK	I alt	775	351	424	60	17%	178	42%	238	31%	17	5%	70	17%	87	11%
Tal i to regioner		1286	637	649	122	19%	283	44%	405	31%	25	4%	95	15%	120	9%

Væsentlige tal fra ovenstående undersøgelser:

- 1286 unge deltog i undersøgelserne, heraf er 405 unge sårbare (31%), af disse er 122 drenge og 283 piger
- 25 drenge og 95 piger har ønsket at høre mere om Travellers

Foreløbige resultater fra SAYLE-undersøgelser på gymnasiale uddannelser i to regioner 2008/09

Undersøgelseernes antal sårbare elever på skolerne	405	31%
A. Skoleskift - har inden for de sidste 5 år gået på 7 eller flere skoler	3	0%
B. Trivsel, egenvurdering - har det meste af tiden i et halvt år eller længere ikke haft det godt med sig selv	100	8%
C. Følelser, selvværd - har scoret mindst 40 på Weinberger Adjustment Inventory Scale (WAI)	108	8%
D. Livsbegivenheder, oplevelser - har scoret mindst 4 på "Meget negativt" i Life Events Scale (LES)	37	3%
E. Behov for hjælp - har inden for det sidste år haft brug for professionel hjælp på grund af alvorlige personlige, følelsesmæssige eller psykiske problemer	152	12%
F. Overvejet selvskade - har inden for det sidste år overvejet at skade sig selv én eller flere gange	181	14%
G. Forsøgt selvskade - har nogensinde forsøgt at skade sig selv én eller flere gange	177	14%
H. Spiseforstyrrelse - har scoret mindst 2 på SCOFF-skalaen og har ≥ 30 på WAI	142	11%

Sårbarhedstemaer fordelt på antal elever og i procent af alle elever.

CFS

Udtalelser fra de unge

22. Skriv om, hvad som helst der bekymrer dig!

- Dette vedrører ingen mennesker i dette liv!!!
- min far har sklerose, og er meget syg. har ikke besøgt ham i to år, fordi jeg ikke tør. er bange for at blive ringet op en dag og få at vide at han er død. Min mor har det meget svært med pengene, føler at jeg altid gør hende ked af det.
- Det er mere i perioder. Når noget går mig på er det fordi det er noget der betyder meget for mig, og derfor får jeg det rigtig skidt når noget først går galt..
- Jeg er ked af det i preioder. Blev mobbet rigtig meget i 9. klasse, både over mobil, og psykisk ved at folk gik bag min ryg og snakkede meget grimt om mig. Så har jeg også fået rigtig meget stress over gymnasiet, og føler ikke at jeg kan overskue det (selvom jeg godt kan). Også går jeg for meget op i mit udseende og det kan godt gøre mig lidt ked af det. Men bliver glad når jeg er sammen med mine venner, og mine forældre.
- Mit udseende, mit præstation i skolen, mit ansvar over for mine medmennesker, at jeg hellere vil sove mit liv væk end at jeg vil leve det, at jeg aldrig skal have det godt med mig selv, at jeg aldrig har haft en kæreste, at ingen kan lide mig, at jeg aldrig skal falde ordentligt til på gymnasiet, at jeg dumper, at jeg har været meget mere deprimeret før og at jeg skal blive det igen, at jeg ikke betyder noget for nogen.
- Mine forældre er skilt for 4 år siden. Jeg mener ikke, at de har klaret det særlig godt. Bådem in søster og jeg har problemer stadig efter 4 år.
- Min diagnose , og hvordan jeg skal klare skolen og det sociale liv med den.
- min veninde har depration, jeg har ikke tid til mine heste. Føler mig ikke tilpas i klassen
- at jeg ikke er god nok som jeg er, at jeg er for tyk og sådan noget.
- Mine forældre er i gang med at blive skilt/seperet, min far skal flytte, kæreste og venne-problemer, diverse andre hjemme-ting...
- Jeg er meget indelukket.
- Jeg føler ikke jeg har nok venner og gode nok venner
- at skulle starte på ny skole igen, og at min søster, som tidligere var blevet så syg at vi fik af vide hun vil dø. hun blev rask, men er syg igen, men stadig på en lidt anden måde...

Udtalelser fra de unge

22. Skriv om, hvad som helst der bekymrer dig!

- alt
- jeg har rigtig mange ting at tænke på i hverdagen. min fætter er ude i stort stofmisbrug og er sammen med nogle syge typer. min bedste vens mor har kræft og venter kun på at dø. jeg har svært ved at styre mit temperament og en masse personlige ting
- For 2 år siden svigtede jeg mine forældre - det er jeg så kommet over, for de har tilgivet mig. For et par måneder siden, svigtede jeg min aller bedsteven - og når han virkelig har haft brug for mig, har jeg ikke været der.
- Flytning, ansvar, penge, savn, skole, omsorg
- Mit liv og min familie
- Familiens penge problemer, min far har haft kræft og kan ikke tjene penge, sygdommen har gjort han ikke har energi eller overskud til ret meget, hvilket ofte resultere i at man bliver sure på hinanden. Om jeg gennemfører skolen
- er bare trist
- Mange problemer med fremtiden, mit fremtidige liv og min fremtidige status.
- mit selvvær, miste mine venner
- Om jeg overhovedet er god nok
- Min skole, min adfærd, mine venner, mit udseende, andres opfattelse af mig.
- skole, venner og familie
- Hvad andre unge tænker om mig.
- mormor
- hvordan jeg har det og hvordan andre ser mig
- Har igennem 2 år haft slemme selvmordstanker
- ikke nok tid til frihed
- fik en abort, hest død, singel.. på en måned det bekymre at jeg ikke vil gå ud af skolen igen
- min sygdom "bechets syndrom"

Udtalelser fra de unge

22. Skriv om, hvad som helst der bekymrer dig!

- At min mor har været meget syg og det har gjort at jeg ikke længere har det så nemt med noget som helst. Har bland andet også fået af vide at jeg måske er syg, hvilket jeg også tit tænker på.
- Dårlig selvvær. Selvmords tanker.
- At min mor ikke kan blive ved med at arbejde pga. gigt.
- føler mig ofte alene selvom jeg har nogle søde venner. føler mig ofte "klam" eller ikke tilpasse.
- Min far som lige er død. Er også bekymret om resten af min familie - hvordan de har det osv. Og så har jeg meget lavt selvværd og har svært ved at se det gode ved mig.
- problemer i familien
- Den svimlende tomhed.
- folk irriterer mig bare
- min krop og min udseende
- Føler mig ikke god nok i mange situationer. Har opdaget at jeg har sygdommen trikotillomani. Det er en pinlig sygdom og er flov ved at kendes ved den.
- Alt muligt. Man kan sige at det jo ikke er SÅ alvorligt igen, har aldrig haft selvdestruktive tanker, men har tit følt som om at jeg har "verden på mine skuldre" på en måde. Og jeg har også mødt mere end normal modgang i mit liv, hvilket jo heller ikke er rart. Men igen, det er ikke fordi det er MEGET alvorligt tilfælde (synes at det lyder så alvorligt når det står at man ikke har haft det godt i længere tid, da der jo er mange opfattelser af hvad "godt" er)
- Mit liv, min familie, min kæreste, mine venner, yeah, you name it.
- Det er svært at sige hvad det er der bekymrer mig mest, og hvor lang tid det har stået på. Men det bekymrer mig mest at jeg føler mig glemt, og ikke accepteret for den jeg er.
- Tja... Jeg har en meget kristen ekstremistisk mor, som konstant opretholder en facade, selvom tingene smuldrer.. min far er maniodepressiv, og jeg frygter at jeg selv er homoseksuel..

Udtalelser fra de unge

22. Skriv om, hvad som helst der bekymrer dig!

- Mit forhold til mit eget selvværd, troen på om jeg er god nok, troen på om jeg kan klare gymnasiet og om der egentlig er nogen der elsker mig?
- det er ikke fair at bede en om at beskrive sine problemer i en lille linje..
- Selværdsproblemer. Problemer med venner. Problemer med min søster
- Min spiseforstyrrelse, min kæreste og noget familiemæssigt.
- Min vægt, men jeg har ændret spisevaner, - til mere sund mad osv. Men det er ved at hjælpe på det
- jeg har en tendens til at få det rigtigt dårlig psykisk.
- at komme i en sprogelig klasse
- Jeg er overvægtig og det irriterer mig meget. jeg har gjort meget for at prøve at tabe mig flere gange, altså ændret spisevaner til noget sundere og dyrket mere motion.
- Det er meget blandet med hvornår jeg har det dårligt med mig selv, kommer an på hvad der lige er sket.
- Jeg tror bare aldrig at det jeg gør er godt nok. Og så er det sådan set lige meget om jeg får 12 i en stil, der er altid et eller andet galt. Andre siger at jeg er for hård ved mig selv, men jeg mener bare ikke at der er noget at juble over, når jeg ved hvad der manglede i den stil - som eksempel.
- der er mange ting som spiller ind.
- Jeg synes bare ikke at der er noget i mit liv som kan gøre mig lykkelig..
- nej tak :)
- Det bekymrer mig at jeg ikke kan udrette noget ekstraordinært. Det bekymrer mig at min bedste ven ikke har det godt.
- skole, familie, hverdagen, livet
- Jeg har aldrig kunne lide mig selv fordi jeg altid har følt mig anderledes
- dårlig selvværd/selvtillid
- Ensom, traumer fra folkeskolen, lavt selvværd, lav selvtillid, miste dem der betyder noget for mig,